

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

forening er gået ind på at være rådgiver for ministeriet i dette spørgsmål, synes jeg, man skal tilslutte sig denne løsning.

Det konservative ændringsforslag nr. 2, der går ud på, at sognepræsten har ret til at overvære kristendomsundervisningen i friskolen, vil jeg tilråde, at man stemmer imod. Jeg synes ikke, det er nogen god idé. Jeg vil ikke bruge så stærke ord som ordføreren for venstre — det tidligere medarbejderparti i regeringen — og sige, at det konservative ændringsforslag er vinduespynt. Det synes jeg egentlig var meget kraftigt sagt. Jeg vil snarere sige, at det konservative ændringsforslag vidner om, at forslagsstillerne ikke har tilstrækkeligt kendskab til de egentlige friskoler. Hvis de havde haft det, tror jeg ikke, de ville have stillet dette ændringsforslag. Børn i en friskole kommer meget ofte, ja, man kan vel endda sige i almindelighed fra flere sogne og fra flere forskellige pastorater, og præsten i det sogn, hvor friskolen ligger, har i mange tilfælde ingen forbindelse med friskolen og børnenes forældre. Forældrene er i mange tilfælde sognebåndsløse eller medlemmer af valgmenigheder eller frimenigheder, og nogle steder er der måske endda et vist modsætningsforhold til præsten. Det ville da være ganske urimeligt, om lovgivningen bidrog til at øge spændingen i sognet, hvis en sådan findes, og det kunne meget let blive resultatet, såfremt en sognepræst, som ellers ikke havde noget med friskolen at gøre, pludselig dukkede op i skolen for at overvære kristendomsundervisningen. Jeg tror, at friskolen ville betragte dette som et indgreb i skolens suveræne rettigheder, og det ville møde stærk modsigelse.

Vil man deroverfor fra konservativ side fremføre, at en friskole under sådanne forhold kunne træffe aftale med en anden præst om at varetage denne opgave, er det også i mange tilfælde en dårlig løsning. Det er meget almindeligt, at friskolerne til tilsynsførende ved skolen vælger lægfolk, skoleinteresserede kvinder eller mænd, der ikke er præster, og det ville da vistnok synes urimeligt, om man sagde til disse tilsynsførende: ja, vi vil nok overlade jer at føre tilsyn med undervisningen i al almindelighed, men kristendomsundervis-

ningen tør vi ikke betro jer, derfor beskikker vi nu en præst til at overvåge, at det går rigtigt til.

Jeg deler ikke denne stærke tro på, at når blot man har sikret sig, at der er en præst, som ved en eller anden lejlighed ser indenfor i skolen, er samvittigheden i orden hos det offentlige, forsåvidt angår kristendomsundervisningen. Ansvar for kristendomsundervisningen i en friskole er forældrenes på samme måde, som forældrene har ansvaret for den øvrige undervisning. Det ville overfor de grundtvigske friskoler virke i særlig grad urimeligt med en sådan bestemmelse, da enhver, der kender blot en lille smule til friskolernes historie, ved, hvordan disse skoler i sin tid blev oprettet, for en stor del fordi forældrene følte et stærkt ansvar for børnenes kristendomsundervisning. Af hensyn hertil tog de børnene ud af den offentlige skole og satte alt ind på at rejse en friskole for at sikre børnenes indleven i og forståelse af kristendommen. Kristendomsundervisningen ved disse skoler er blevet det grundlag, som mere end noget andet har bundet forældrekræden sammen. Jeg synes ikke, det er helt passende at komme og sige til en sådan friskolekreds, at nu mener lovgivningsmagten, de bør have en præst, som ved lejlighed kan komme og overvære undervisningen. Der findes ikke noget grundlag for et sådant standpunkt. Det ville være en mistillidserklæring til friskolernes forældrekræde.

Jeg tror ikke, de konservatives ændringsforslag er helt vel gennemtænkt, og jeg ville egentlig opfordre det ærede medlem hr. Ninn-Hansen til at trække det tilbage. Jeg tror ikke, man helt har overvejet konsekvensen af dette ændringsforslag, og det ligger ikke på linie med den indstilling til friskolerne, som det ærede medlem ellers gav udtryk for. Opretholdes ændringsforslagene, må jeg opfordre tingets medlemmer til at stemme imod.

Ligesom de øvrige ærede ordførere vil jeg også sige nogle ord om størrelsen af friskolernes statstilskud. Det er rigtigt, at der gennem pressemeddelelser har dannet sig den opfattelse, at alle friskoler efter det foreliggende lovforslag vil kunne få dækket indtil 80 pct. af deres udgifter ved statstilskud, men, som der også allerede er peget